

Proxecto BATEFOGO

Acta do Foro veciñal de Manzaneda

21 DE MAIO – CENTRO CULTURAL DE SAN MIGUEL

DATOS BÁSICOS

- ✓ **Data:** 21 de maio de 2016
- ✓ **Hora:** 10:30 – 13:30
- ✓ **Lugar:** Centro Cultural de San Miguel (O Penso, 25, Manzaneda)
- ✓ **Duración:** 2 horas e media
- ✓ **Obxectivos:**
 - Contrastar o estudo do territorio elaborado.
 - Comezar a construír alternativas, propostas de traballo que directa ou indirectamente enfronten a problemática dos lumes no concello.
- ✓ **Participantes:** 12 persoas
- ✓ **Resultados obtidos:**
 - Un estudo do territorio consensuado coa veciñanza e unha serie de propostas de traballo que serán abordadas novamente nunhas xornadas de debate en setembro-outubro de 2016.

ORDE DO DÍA

1. Presentación do foro e introdución do Proxecto Batefogo.
2. Presentación Estudo do Territorio.
3. Dinámica de traballo (I): Por que arde Manzaneda?
4. Dinámica de traballo (II): Como reducir os incendios? (30 min.)
5. Peche e avaliación (15 min.)

1. PRESENTACIÓN DO FORO E INTRODUCCIÓN DO PROXECTO BATEFOGO

Benvida e presentación a cargo do alcalde de Manzaneda e do coordinador do Proxecto Batefogo. Explicación dos obxectivos do foro, da súa temporalización e resultados.

2. PRESENTACIÓN ESTUDO DO TERRITORIO

Exposición dos aspectos básicos do estudo do territorio e introdución á problemática dos lumes e hipóteses que os expliquen no concello (documento anexo: “Estudo territorial de Manzaneda. Documento resumo”).

3. DINÁMICA DE TRABALLO (I): POR QUE ARDE MANZANEDA?

A raíz dos resultados do estudo do territorio e da revisión documental sobre as causas dos lumes en Galicia, propónse unha distinción entre “causas estruturais” e “causas circunstanciais”.

Causas estruturais	Causas puntuais
- Despoboamento e avellentamento do rural - Abandono do monte / Cambio de usos - Lexislación / Política forestal - Cambio climático	- Neglixencias - Accidentes - Causas naturais - Intencionalidade ○ Conflitos de intereses entre particulares ○ Conflitos de intereses coa administración ○ Queimas agrícolas ○ Queimas para pastos

Sobre as causas estruturais a capacidade de intervención a nivel municipal é baixa ou moi baixa; sobre as causas naturais e sobre os accidentes pouco podemos facer, ao tratarse de acontecementos imprevistos.

A proposta de traballo céntrase por tanto nos lumes causados por neglixencias e intencionalidade.

Divídense aos participantes en dous grupos aos que se lles pide:

- valorar os resultados do estudo do territorio, nomeadamente os relacionados coas causas dos lumes no concello;
- elaborar unha lista xerarquizada das causas dos lumes no concello;
- valorar os impactos producidos por estes lumes no concello.

Exponse a continuación os resultados desta primeira dinámica de traballo:

- A valoración dos resultados do estudo do territorio

En liñas xerais valórase positivamente o traballo desenvolvido. As principais conclusións do estudo e a cartografía elaborada válídanse para a continuidade da dinámica.

- A lista xerarquizada das causas dos lumes

Ademais das causas estruturais e circunstanciais enumeradas na presentación da dinámica, engádense no apartado de causas estruturais as “políticas relativas ao medio rural”, a “ordenación do territorio” e a “falta de recursos”. No que respecta ás causas circunstanciais, engádense a “caza”, os “intereses da extinción” e os “pirómanos”.

Con estes elementos, as listas xerarquizadas de cada un dos grupos foron:

1. Conflictos coa administración	1. Conflictos coa administración
1. Queimas para pastos	2. Pirómanos
1. Queimas agrícolas	2. Neglixencias
2. Abandono do monte	3. Queimas para pastos
3. Conflictos entre particulares	3. Queimas agrícolas
4. Intereses de extinción	4. Caza
5. Falta de recursos	5. Conflictos entre particulares
6. Caza	
7. Pirómanos	

A dificultade de priorizar unhas causas sobre outras fixo que nos dous grupos houbera postos “repetidos”, é dicir, co mesmo nivel de importancia.

O conflito coa administración adquire nos dous grupos a máxima relevancia: hai moitos límites e trámites que non se entenden. Por outra parte, hai tamén unha certa sintonía sobre a importancia das queimas para pastos e agrícolas.

- O debate sobre os impactos

A destrución dun patrimonio ao que se lle podería dar un uso produtivo foi o elemento que centrou con maior intensidade o debate. Aludiuse aquí ao pouco aproveitamento de moitos montes, o que fai que se incremente o risco de incendio, xa que, de ser produtivos, a xente estaría máis pendente de que non se produciran; tamén á necesidade de impulsar as comunidades de montes; e, por último, á relación de todas estas cuestións co despoboamento do rural.

4. DINÁMICA DE TRABALLO (II): COMO REDUCIR OS INCENDIOS?

Unha vez que contamos con información para valorar a situación dos incendios, propónse habilitar un espazo de debate no que valorar medidas a poñer en marcha no contexto de Manzaneda.

O traballo desenvólvese tamén en dous grupos, cos seguintes resultados:

Grupo 1

Que necesitamos:

- Pór en valor o territorio
- Non ter beneficio ao queimar
- Estudo dos lindes das propiedades
- Controlar o destino das axudas
- Formación
- Mellorar a comunicación e a confianza da Xunta coa veciñanza e da veciñanza coa Xunta
- Organización
- Mediación en conflitos no monte
- Investir no monte

Propostas:

- Montar xuntas reitoras para os Montes en Man Común (unión)
- Delimitar mellor as áreas dos Montes en Man Común
- Facer sociedades cooperativas
- Coñecer outras experiencias (formación)
- Dar máis información aos gandeiros e máis facilidades
- Xuntanzas (mesas de negociación) por ámbitos concretos para ver as necesidades e ver como proceder
- Crear unha Mancomunidad de Montes
- Desbrozar, limpar e vixiar máis (veciñanza e brigadas con maior autoridade)
- Facilitar o acceso aos plans cinexéticos
- Lei de arrendamentos (banco de terras)
- Investir máis no monte (facelo rendible)

Grupo 2

1. Procesos de mediación e diálogo
 - a. Desde: concellos / cámaras agrarias / axentes forestais
 - b. Programas de Educación Ambiental
 - c. Potenciar as Comunidades de Montes: aproveitar o solo / prevención de incendios
2. Dinamización socioeconómica
 - a. Promoción do cooperativismo
 - b. Industria de transformación
 - c. Marca
 - d. Venta directa

5. PECHE E AVALIACIÓN

Agradecementos e convite ás seguintes actividades do Proxecto Batefogo.